

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

«TASDIQLAYMAN»

Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori A.K. Shadmanov

2023-yil «25»

**MOLIYAVIY INVESTİSSION MENEJMENT
MODUL DASTURI**

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lif sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lif yo'nalishi: 60411200 – Menejment: sog'liqni saqlash menejmenti

Toshkent -2023

Modul kodi MIM17-809	O'quv yili 2024/2025	Semestr 7-8	Kreditlar 9
Modul turi Majburiy		Ta'lif tili O'zbek	
1.	Modul nomi	Auditoriya mashg'ulotlar (soat)	Mustaqil ta'lif (soat)
	Moliyaviy investitsion menejment	135	135
I. Modulning mazmuni			Jami yuklama (soat)
2.	<p>Modulni o'qitishdan maqsad – korxonada moliyaviy menejmentni tashkil etishning nazariy va uslubiy jihatlari, tadbirkorlik sub'ektlari faoliyatini moliyalashtirish strategiyasi va taktikasi, operatsion va innovatsion faoliyatni boshqarish ko'nikmalarini shakllantirish, maqbul moliyaviy qarorlar qabul qilishning keng doirasini har tomonlama yoritish.</p> <p>Modulning vazifasi – korxonaning samarali ishlashini ta'minlash uchun asos sifatida kapitalni shakllantirish, taqsimlash va undan foydalanish jarayonlarini boshqarish tizimini oqilona tashkil etishni ta'minlashga qaratilgan asosli boshqaruv qarorlarini qabul qilish va amalga oshirish bo'yicha talabalar o'rtasida bilim va ko'nikmalarni shakllantirish zarurligini belgilaydi.</p>		
	<p>II. Asosiy nazariy qism</p> <p>II.I. Modul tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>7-semestr:</p> <p>1-mavzu: Moliyaviy menejmentga kirish.</p> <p>2-mavzu: Tahlilning asosiy tushunchalari va usullari. Aktivlarni baholashning asosiy modellari.</p> <p>3-mavzu: Korxonaning moliyaviy holati va natijalarini tahlil qilish.</p> <p>4-mavzu: Korxonaning joriy aktivlarini boshqarish.</p> <p>5-mavzu: Korxonani moliyalashtirish manbalarini boshqarish.</p> <p>6-mavzu: Korxonada moliyaviy rejorashtirish.</p> <p>7-mavzu: Investitsiya loyihalari samaradorligini baholash.</p> <p>8-semestr:</p> <p>1-mavzu: Investitsiyalar va investitsiyalarni boshqarish tushunchasi.</p> <p>2-mavzu: Investitsiyalarni boshqarishning uslubiy vositalari to'plami.</p> <p>3-mavzu: Investitsiya bozori: uni baholash va bashorat qilish. Real investitsiyalar.</p>		

4-mavzu: Investitsion faoliyatning moliyalashtirish manbalari. Korxonaning investitsiya strategiyasini shakllantirish.

5-mavzu: Korxonaning investitsion portfelini shakllantirish va baholash.

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

7-semestr:

1-mavzu: Moliyaviy menejment: ta’rifi, maqsadlari, vazifalari. Moliyaviy menejmentning asosiy tushunchalari.

2-mavzu: Kompaniyaning moliyaviy hisobotining asosiy shakllari. Moliyaviy matematika asoslari.

3-mavzu: Xavf va rentabellikning asosiy tushunchalari. Aktivning xavfini baholash. Portfel xavfini tahlil qilish.

4-mavzu: Moliyaviy aktivlar rentabelligini baholash modeli (CAPM). Arbitraj narxlari nazariyasi (APT). Gordon modeli.

5-mavzu: Korxonaning moliyaviy holatini tahlil qilishning mohiyati, usullari va axborot bazasi. Korxonaning moliyaviy holatini tavsiflovchi ko‘rsatkichlar tizimi.

6-mavzu: Korxona balansi tarkibi va tuzilishini tahlil qilish. Balans likvidligi va korxonaning to‘lov qobiliyatini tahlil qilish.

7-mavzu: Korxonaning moliyaviy barqarorligini tahlil qilish. Korxonaning biznes faoliyatini tahlil qilish.

8-mavzu: Korxona foydasi va rentabelligini tahlil qilish. Korxonaning bozor faoliyatini tahlil qilish.

9-mavzu: Boshqaruv strategiyasi, joriy aktivlarni moliyalashtirish.

10-mavzu: Moliyalashtirish manbalari: ta'rifi, tasnifi. Moliyaviy ta'sir: tushunchasi, hisoblash qoidalari.

11-mavzu: Korxonada moliyaviy rejalashtirish tushunchasi, tamoyillari va bosqichlari.

12-mavzu: Korxonaning moliyaviy rejalarini tizimi va ularni ishlab chiqish usullari.

13-mavzu: Byudjetlashtirish moliyaviy rejalashtirish vositasi sifatida.

14-mavzu: Strategik moliyaviy rejalashtirish. Operativ moliyaviy rejalashtirish.

15-mavzu: Investitsiyalar: ta'rifi, tasnifi, iqtisodiy mohiyati. Investitsiya loyihalari samaradorligini baholash.

8-semestr:

1-mavzu: Investitsiya faoliyatini huquqiy tartibga solish. Investitsiyalarni boshqarishning mohiyati, maqsadi va vazifalari.

2-mavzu: Investitsiya muhiti. Xorijiy investitsiyalar.

3-mavzu: Korxonalarni moliyaviy boshqarishda axborot texnologiyalari.

4-mavzu: Inflyatsiyani baholash. Investitsion xatarlar. Investitsiyalarning likvidligi. Vaqt o‘tishi bilan pul qiymatini baholash.

	<p>5-mavzu: Investitsiya bozorining xususiyatlari va uni o‘rganish tamoyillari.</p> <p>6-mavzu: Makroiqtisodiy baholash va prognozlash investitsiya bozorining rivojlanish ko‘rsatkichlari.</p> <p>7-mavzu: Investitsiyalarni baholash va bashorat qilish iqtisodiyot tarmoqlarining jozibadorligi, mintaqalarning jozibadorligi.</p> <p>8-mavzu: Alovida korxonalarining investitsion jozibadorligini tahlil qilish va baholash (prakt.).</p> <p>9-mavzu: Kapital qo‘yilmalar, ularning tuzilishi va xususiyatlari. Kapital qurilish. Real investitsiya ob’ektlarini baholash.</p> <p>10-mavzu: Moliyalashtirish manbalarini tasniflash investitsiya faoliyati.</p> <p>11-mavzu: ichki manbalarning xususiyatlari investitsiya faoliyatini moliyalashtirish.</p> <p>12-mavzu: Strategik yo‘nalishlarni ishlab chiqish investitsiya faoliyati. Investitsiya loyihamonlari moliyalashtirish strategiyasini ishlab chiqish.</p> <p>13-mavzu: Real investitsiya loyihamonlari portfelini shakllantirish va baholash xususiyatlari.</p> <p>14-mavzu: Qimmatli qog‘ozlar portfelini shakllantirish va baholash xususiyatlari.</p> <p>15-mavzu: Investitsiya yechimi sifatida kompaniyalarni birlashtirish.</p>
--	--

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari jihozlari bilan jihozlangan auditoriyalarda har bir akademik guruhga alovida o‘tiladi. Mashg‘ulotlarda faol va interfaol usullar qo‘llaniladi. “Loyihali o‘qitish”, “Keys-stadi” va boshqa texnologiyalaridan foydalilaniladi. Tarqatma materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

IV. Amaliy ko‘nikmalar:

O‘zlashtirishi zarur bo‘lgan amaliy ko‘nikmalar:

a) darajasi bo‘yicha:

- mikro darajadagi moliyaviy menejment (uy xo‘jaliklari, korxonalar, bank muassasalari, sug‘urta kompaniyalari va boshqalarni moliyaviy boshqarish);
- makro darajadagi moliyaviy menejment (byudjetni boshqarish, soliqlarni boshqarish, pul-kredit menejmenti).

b) boshqaruv ob’ekti bo‘yicha moliyaviy menejment turli sxemalar bo‘yicha tasniflanishi mumkin, xususan:

- asosiy va aylanma mablag‘larni moliyaviy boshqarish;
- o‘z va qarz kapitalini moliyaviy boshqarish;
- turli xil xatarlarni boshqarish, xususan valyuta xavfi, kechiktirilgan to‘lov xavfi, aktivlar qiymatining pasayishi xavfi va boshqalar.

V. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim uchun tavsija etiladigan mavzular:

1. Investitsiyalarning iqtisodiy mohiyati.
2. Rivojlanish va samarali faoliyatda investitsiyalarning roli iqtisodiyot.
3. Firmaning qiymatini oshirishda investitsiyalarning roli.
4. Investitsiyalarning asosiy turlari.
5. Haqiqiy aktivlarga investitsiyalarni tasniflash.
6. Investitsiyalar hajmiga ta’sir qiluvchi omillar.
7. Investitsiyalarni boshqarishning mohiyati, maqsadi va vazifalari.
8. Investitsiyalarni boshqarish funktsiyalari.
9. Investitsiya faoliyatini huquqiy tartibga solish.
10. Vaqt o’tishi bilan pul qiymatini baholash. Oddiy hisoblash foiz.
11. Vaqt o’tishi bilan pul qiymatini baholash. Murakkab hisoblash foiz.
12. Inflyatsiyani baholash.
13. Investitsiya xatarlarining tasnifi.
14. Investitsiya xatarlarini o’lchash usullari.
15. Individual investitsiya uchun xavf darajasini baholash mezonlari loyihalarga. Xavf mukofoti.
16. Investitsiyalarning likvidligini baholash.
17. Investitsiya bozori tushunchasi, uning tarkibi va elementlari.
18. Investitsiya bozori kon'yunkturasi bosqichlari. O'rganish bosqichlari va investitsiya bozori sharoitlarini bashorat qilish.
19. Investitsiya bozorini o'rganish bosqichlari.
20. Makroiqtisodiy ko'satkichlarni baholash va prognozlash investitsiya bozorini rivojlantirish.
21. Sanoatning hayot aylanish bosqichlarining tabiatи.
22. Investitsion jozibadorlikni o'rganish bosqichlari iqtisodiyot tarmoqlari.
23. Investitsion jozibadorlikni baholash va bashorat qilish hududlar.
24. Kompaniyaning hayot aylanish bosqichlarining xususiyatlari.
25. Faoliyatni moliyaviy tahlil qilishning asosiy yo‘nalishlari kompaniyalar.
26. Investitsiya strategiyasini ishlab chiqish tamoyillari.
27. Investitsiyalarni shakllantirish jarayonining asosiy bosqichlari firma strategiyalari.
28. Investitsiya shakllarining individual nisbatlarini aniqlash istiqbolli davr bosqichlari.
29. Investitsion sohaning yo‘nalishini aniqlash faoliyat.
30. Investitsiyalarning mintaqaviy yo‘nalishini aniqlash faoliyat.
31. Investitsiyalarning umumiy hajmiga bo‘lgan ehtiyojni bashorat qilish

	<p>resurslar.</p> <p>32. Investitsiya resurslarini shakllantirish imkoniyatlarini o‘rganish turli manbalar hisobidan.</p> <p>33. Alovida moliyalashtirish usullarini aniqlash investitsiya dasturlari va loyihalari.</p> <p>34. Shakllanish manbalarining tuzilishini optimallashtirish investitsiya resurslari.</p> <p>35. Ichki va tashqi nisbatni optimallashtirish mezonlari investitsiya faoliyatini moliyalashtirish manbalarini.</p> <p>36. Investitsiya portfeli tushunchasi. Shakllantirish maqsadlari investitsiya portfeli.</p> <p>37. Shakllantirilgan investitsiya portfellarining asosiy turlari kompaniya tomonidan.</p> <p>38. Investitsiya portfelini shakllantirish tamoyillari.</p> <p>39. Haqiqiy portfelni shakllantirish va baholash xususiyatlari investitsiya loyihalari.</p>
3.	<p style="text-align: center;">VI. Ta’lim natijalari/ kasbiy kompetentsiyalar</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <p>7-semestr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istiqbolli moliyaviy holatni aniqlashga imkon beradigan prognozlar kompaniyalar, prognozli moliyaviy hisobotlarni tahlil qilish va talqin qilish; • kapital qo‘yilmalar va tizim to‘g‘risida investitsiya qarorlarini qabul qilish haqida <i>tasavvurga ega bo‘lishi; (bilim)</i>. • biznesni (loyihani) moliyalashtirish manbalarini to‘g‘risida qaror qabul qilish, qiyosiy moliyaviy vositalarning turli shakllarining xususiyatlari va ular derivativlar (derivativlar), kapitalning tuzilishi va qiymatini shakllantirish, Miller va Modigliani nazariyasining zamonaviy tushunchalari asosida <i>foydalana olishi; (ko‘nikma)</i>. • biznes qiymatini o‘lchash va boshqarish; • birlashish korxonalar, kompaniyani sotib olish va birlashtirilgan aktsiyalarning qiymatini baholash kabi <i>ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak. (malaka)</i>. <p>Talaba bilishi kerak:</p> <p>Semestr yakunida:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analitik koeffitsientlar tizimi orqali olingan natijalarni talqin qilish; • soddalashtirilgan va kattalashtirish kontseptsiyasidan foydalangan holda

	<p>uning aktsiyadorlari uchun biznesning qadriyatlari, risklarni baholash va boshqarish haqida <i>tasavvurga ega bo‘lishi; (bilim)</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> kompaniyaning dividend siyosatini shakllantirish va mavjud alternativalarni ko‘rib chiqish naqd pulda to‘lanadigan dividendlar; aylanma mablag‘larni boshqarish bo‘yicha tezkor qarorlar qabul qilish (pul oqimlari, tovar-moddiy zaxiralar, debitorlik etkazib beruvchilarning qarzlari va qarzlari) <i>foydalana olishi; (ko‘nikma)</i>. Moliyaviy investitsion menejment fani investitsiyalarni boshqarishning ishlab chiqarish jarayonlariga yaqinlashtirilgan holatda nazariy va amaliy <i>ko‘nikmalariga ega bo‘lishiga imkon beradi.</i> (malaka).
4.	<p style="text-align: center;">VII. Ta’lim texnologiyalari va metodlari</p> <ul style="list-style-type: none"> Interfaol o‘yinlar; Seminar(mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar; Guruhlarda ishlash; Taqdimotlarni kiritish; Individual loyihalar; Jamoa bo‘lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p style="text-align: center;">VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy nazorat shaklida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo‘yicha yozma ishni muvoffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Аскинадзи, В. М. Инвестиции: учебник для вузов / В. М. Аскинадзи, В. Ф. Максимова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство «Юрайт», 2020. Борисова, О. В. Инвестиции в 2 т. Т. 1. Инвестиционный анализ: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / О. В. Борисова, Н. И. Малых, Л. В. Овешникова. — Москва: Издательство «Юрайт», 2019. Воронцовский, А. В. Управление инвестициями: инвестиции и инвестиционные риски в реальном секторе экономики: учебник и практикум для вузов / А. В. Воронцовский. — Москва: Издательство

	<p>«Юрайт», 2020.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Вяткин, В. Н. Риск-менеджмент : учебник / В. Н. Вяткин, В. А. Гамза, Ф. В. Маевский. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство «Юрайт», 2020. 5. Этрилл П. Финансовый менеджмент для неспециалистов. 3-е изд. / Пер. с англ. под ред. Е. Н. Бондаревской. — СПб.: Питер, 2006. — 608 с: ил. — (Серия «Классика МВА»). 6. А.И. Максимова, М.И. Мохина, О.Г. Наумкова. Финансовый менеджмент: учебное пособие— Перм: АНО ВПО «Пермский институт экономики и финансов», 2010. 7. Инвестиционный менеджмент: учебное пособие / сост. : М.В. Кангро, Е.В. Урдина : - Ульяновск: УлГТУ, 2018. 8. Петрушевская В. В., Волобуева Д. С. Финансовый менеджмент (продвинутый уровень) : учебник. – Донецк : ДОНАУИГС, 2021. <p>Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Котелникова Н.В., Морозов О.А. Инвестиционный менеджмент: учеб.пособие. – ВШТЭ СПбГУПТД. – СПб., 2020. 2. Инвестиционный менеджмент: учебник и практикум для вузов / Д. В. Кузнецов [и др.]; под общей редакцией Д. В. Кузнецова. — 2-е изд. — Москва : Издательство «Юрайт», 2020. 3. Леонтьев, В. Е. Инвестиции: учебник и практикум для академического бакалавриата / В. Е. Леонтьев, В. В. Бочаров, Н. П. Радковская. — Москва : Издательство «Юрайт», 2019. 4. Лукасевич, И. Я. Финансовый менеджмент в 2 ч. Част 2. Инвестиционная и финансовая политика фирмы: учебник и практикум для вузов / И. Я. Лукасевич. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство «Юрайт», 2020. 5. Погодина, Т. В. Инвестиционный менеджмент: учебник и практикум для вузов / Т. В. Погодина. — Москва: Издательство «Юрайт», 2020. 6. Румянцева, Е. Е. Инвестиционный анализ: учебное пособие для вузов / Е. Е. Румянцева. — Москва: Издательство «Юрайт», 2020. 7. Теплова, Т. В. Инвестиции в 2 ч.: учебник и практикум для вузов / Т. В. Теплова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство «Юрайт», 2020. Ч. 8. Управление инвестиционными проектами в условиях риска и неопределенности: учебное пособие для вузов / Л. Г. Матвеева, А. Ю. Никитаева, О. А. Чернова, Е. Ф. Щипанов. — Москва : Издательство «Юрайт», 2020.
--	---

	<p style="text-align: center;">Internet saytlari:</p> <p>1.Полезные сайты для инвесторов: список рекомендуемых ресурсов для инвестирования [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://vse-dengy.ru/</p>
7.	<p>Toshkent tibbiyat akademiyasi tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.</p> <p>Modulning o‘quv dasturi Toshkent tibbiyat akademiyasining 2023 yil “<u>25.04</u>” dagi <u>01335</u>-sonli buyrug‘i (buyruqning <u>2</u>-ilovasi) bilan tasdiqlangan.</p> <p>O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i</p> <p>F.X.Azizova</p>
8.	<p>Modul uchun ma’sullar:</p> <p>Norkulov S.D. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи mudiri, f.f.d., professor</p> <p>Alimova S.G. – TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи dotsenti, iqt.f.n.</p> <p>Sultonova X.T. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи katta o‘qituvchisi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Ichki taqrizchi: Abilov U.M. - TTA, Ijtimoiy fanlar kafedrasи professori, f.f.d.</p> <p>Tashqi taqrizchi: Abduraximova S.A. - Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, Iqtisodiy xavfsizlik kafedrasи dotsenti, (DSc).</p>